

యేలది "యోగి"కి గ్రహణ కేంద్రం, దీనిని దీని బాహ్యగోళకేంద్రం
 దీని దీనిని దీని బాహ్యగోళకేంద్రం దీని దీని దీని బాహ్యగోళకేంద్రం
 దీని దీని దీని బాహ్యగోళకేంద్రం దీని దీని దీని బాహ్యగోళకేంద్రం
 దీని దీని దీని బాహ్యగోళకేంద్రం దీని దీని దీని బాహ్యగోళకేంద్రం
 దీని దీని దీని బాహ్యగోళకేంద్రం దీని దీని దీని బాహ్యగోళకేంద్రం

పొదుపు

రామలక్ష్మి గబగబా నడుస్తోంది. ఇంకా నడవాలి....నడవాలి. ఇంత కష్టపడి బస్ స్టాప్ దాకా నడిచినా ఇలా చూస్తుంటే అలా వెళ్ళి పోతుంది బస్సు. రామలక్ష్మికి దూరంగా ఆగివున్న ఆటో కనిపించింది ఇవాల్టికి ఆటోలో వెళ్ళిపోతేసరి. ఈ ఆటోవాళ్ళు ఏమిటోగాని మీటరుపైన దబ్బులడుగుతారు. మీటరు వుండగా పైన దబ్బులెందుకియ్యాలో ఎంత ఆలోచించినా అర్థంకాదు రామలక్ష్మికి.

చకచకా నడిచిన రామలక్ష్మికి గుర్తొచ్చింది తన హాండ్ బాగ్ లో వున్న చిన్న సంచీ విషయం. అది మడతలు విప్పినకొద్దీ పెద్ద సంచీ అవుతుంది. బొంబాయినించి అన్నయ్య తెచ్చియిచ్చాడు తనకి. రామలక్ష్మి బాగ్ లోవున్న చిన్న సంచీ బయటకి తీసింది. రంగురంగుల ఫూల క్రేప్ సిల్కు సంచీ అది. దానినిండా కూరలు కొనుక్కుని ఇంటికి వెళ్ళాలి ఇప్పుడు.

ఈమధ్య పిల్లలు కూరలు కొనుక్కు రావటం మానేశారు. "నువ్వు బేరాలాడుతున్నావు. మేము రాము నీతో" అంటారు పైగా. "పాపం, మనకి అమ్మిన కిలో కూరకి పది పైసలు లాభం వుండద్దా" అంటూ ఆ కూరలమ్మేవాళ్ళ పక్షాన తనతో పెద్దగా వాదనకి దిగుతారు. ఈ గొర్రెవ

లన్నీ ఎందుకని? అపీనునించి ఇంటి కెడుతూ తనే కూరలు కొనుక్కెళ్ళటం మొదలు పెట్టింది. రామలక్ష్మి చేతిలోపున్న చిన్నసంచి కూరలతో నిండి పోయింది. అక్కడో వదిపైనలు, ఇక్కడో చారణా బేరమాడి మొత్తానికి ఎనభై పైనలదాకా పొదుపు చేసింది. అవును మరి ఎనభై పైనలు మాత్రం తక్కువా? చేతిలో సంచి బరువుగావుంది. ఈ చేతిలోంచి ఆ చేతికి మార్చుకుంది సంచీని రామలక్ష్మి.

నాలుగు అడుగులు వేసిందోలేదో కాలు ముందుకు పడకుండా అగింది. ఏమైంది? అయ్యో!! ఇప్పుడే జరగాలా యిది? చెప్ప తెగి పోయింది!!

ఒక చేతిలో సంచి, భుజాన హాండ్ బాగ్, మరో చేతిలో తెగిన చెప్ప, తెగని చెప్ప!! ఎవరైనా చూస్తారేమో? ఎవరు చూస్తే తనకేం? ఎవరి చెప్ప తెగినా చేత్తో పట్టుకోవాల్సిందేగా!!

నడుస్తున్న రామలక్ష్మి ముఖానికి చెమట పట్టింది. దూరంగా పాన్ దుకాణం పక్కన కూచున్నాడు చెప్పలు కుట్టే అబ్బాయి....నడవాల్సిందే. ఏం చేస్తాం? మొఖాన పట్టిన చెమట తుడుచుకుంది రామలక్ష్మి.

కూరల సంచి పక్కన పెట్టి, దానిపైన హాండ్ బాగ్ పెట్టి, తెగిన చెప్ప ముందు పడేసింది.

చిన్న మేకు తీసాడు చెప్పలు కుట్టే అబ్బాయి.

"దారం వేసికుట్టు, గట్టిగా వుంటుంది." రెండో చెప్ప వంక చూస్తూ అంది రామలక్ష్మి.

దారంతో కుట్టిన చెప్ప ముందు పడేశాడు తలెత్తి అయినా చూడకుండా.

"ఇదిగో" ఇరవై పైనల బిళ్ళ తీస్తూ అంది. "ఆరనా" తల ఎత్తకుండా పని చేసుకుంటూ అన్నాడు.

"ఏమిటి ఆరడానా? ఇంత దారం వేసి కుట్టినందుకు. రామలక్ష్మి ఆ మాట అంటూనే ఇరవై పైనల బిళ్ళ విసిరింది. తాళ్ళ మధ్య, తాళ్ళ

మధ్య రంగున వడింది అది. రామలక్ష్మి చకచకా వెళ్ళిపోతుంటే, "నీయమ్మ" ఇరవై పైసల బిళ్ళతీసి పక్కన పెట్టుకున్నాడు చెప్ప కుట్టిన అబ్బాయి.

రైము ఆరు కావస్తోంది. రామలక్ష్మికి ఓపిక వూరిగా పోయింది. అయితే, మొత్తానికి కూరల దగ్గర బేరమాడి ఎనభై పైసలు, చెప్ప కుట్టించుకుని ముప్పై పైసలు. అంటే రూపాయి పది పైసలు అదా చేసింది తను. తను కనక ఇంత పొదుపుగా సంసారం చేస్తోంది. అయినా పొదుపుగా సంసారం చేసుకోకపోతే ఎలా? రామలక్ష్మి చాలా తృప్తిగా కూరల సంచి వంక, కాలి చెప్పలవంక ఒక్కసారి చూసుకుంది. చుట్టా లని, స్నేహితులని డబ్బు సరదాగా, విచ్చలవిడిగా ఖర్చు చేయకుండా పొదుపుగా వుండటం ఆడవాళ్ళకే వస్తుంది మరి!!

రామలక్ష్మి రిజా బేరమాడి రెండు రూపాయలనుంచి రూపాయి బారణాకి కుదుర్చుకుంది.

రామలక్ష్మి ఇంట్లో అడుగు పెడుతుంటే పరిగెత్తుకువచ్చి, కూరల సంచి అందుకుంది బుజ్జి. రామలక్ష్మి చిన్నకూతురు.

"మమ్మీ! లలితట, నీకోసం వచ్చింది."

"లలితా" రామలక్ష్మి గుర్తు తెచ్చుకుంటోంది.

"ఏం చెప్పిందీ?" అలసటగా కుర్చీలో కూలబడింది రామలక్ష్మి.

"అమెరికాలో వుంటుందిట. వచ్చి నెలరోజులయిందిట. రేపు వెళ్ళి పోతోందిట!" కూరల సంచిలోంచి రెండు ఎర్రని టమాటాలు తీసుకుంది బుజ్జి.

అమెరికా లలితా? ఎవరబ్బా? ఆ.... అవును. అమెరికా లలిత. రామలక్ష్మికి గుర్తొచ్చింది లలిత.

ఏడాది దాటింది తన స్నేహితురాలు ఇందిర పెళ్ళయి. ఆ పెళ్ళిలో కలిసింది లలిత. అవును, లలిత ఇందిర ఆడబిడ్డ. చాలా సరదాగా

కబుర్లు చెప్పింది. ఈమాట త్వరలో ఇండియా వస్తాను. తప్పకుండా మీ యింటికి వస్తాను అంది. ఎంత మంచిదో! మాట మరిచిపోకుండా తనని గుర్తు పెట్టుకు వచ్చిందన్న మాట! రామలక్ష్మి బడలిక తీరిపోయింది.

"బుట్టి! ఇంకా ఏం చెప్పిందే? ఎంత సేవల్లో వస్తానండీ?" రామలక్ష్మికి చాలా ఆనందంగాను, ఉత్సాహంగానూ వుంది.

లలిత ఎంత మంచిదో! తనని చూద్దానికి వస్తోంది. హోంవర్క్ చేసుకుంటున్న బుట్టి "ఏమో, నా కేం తెలియదు" అంది విసుగ్గా.

రామలక్ష్మి హడావిడిగా ఇల్లంతా ఒక్కసారి సద్దించింది. డ్రాయింగ్ రూములో ఫ్లవర్ నాట్ పై వున్న దుమ్ము దులిపి పెట్టింది. పోఫాలపై కవర్లు మార్చింది.

"బుట్టి! ముఖం కడుక్కుని ఆ బర్తడే ప్రాకు వేసుకో" లోపల నుంచి కేక పెట్టింది.

"అబ్బ! బోర్ మమ్మీ! నేను హోంవర్క్ చేసుకోవాలి" విసుగ్గా అంది బుట్టి.

"నేను చెప్పినట్టు చేయి" ఉరిమింది రామలక్ష్మి.

"ఒరేయ్ రాజూ! ఇటురా" బేగ్ తెరిచింది. "మంచి స్వీటు, హాటు వట్టుకురా! తొందరగా. ఆవిడ వచ్చేస్తుండీ" లోపల దాచిన గాజుకప్పులు, ప్లేట్లూ తీస్తూ అరిచింది రామలక్ష్మి.

"ఒక్కావిడ వస్తుంటే ఇంత హడావిడి ఏమిటి? ఇంట్లో వున్న బిస్కెట్లు, టీ ఇస్తే చాలదా?" రాజూ అద్దంలో చూసుకుని తలదువ్వుకుంటున్నాడు. పదోక్లాసు చదువుకుంటున్నాడు.

"ఏమో? లలిత. ఆవిడ భర్త, పిల్లలు. ఇంకా ఎవరెవరు వస్తారో త్వరగా వెళ్ళు."

రామలక్ష్మి అందమైన వెంకటగిరి జరీచీర కట్టుకుంది. చెపులకున్న దుద్దులు మార్చి పచ్చటి దుద్దులు పెట్టుకుంది. అద్దంలో చూసుకుంటుంటే, బేగ్ రూములో వున్నకం చదువుకుంటున్న రవి వకపకా నవ్వాడు.

"దేనికా నవ్వు?" మచింగ్ గాజులు చేతులకి వేసుకుంటూ రవి వైపు చూసింది రామలక్ష్మి.

"ఏంలేదు. ఒకవేళ మీ స్నేహితురాలిగారి, ఆడబిడ్డగారు అదే... అమెరికా లలితగారు షాపింగ్ హడావిడిలో మీ యింటికి రావటం మరిచి పోతే ఏమిటి అని" పుస్తకం ముఖానికి అడ్డం పెట్టుకుని మళ్ళీ పకపక నవ్వాడు రవి.

"పోన్లెండి కానీ.. తమరు ఆ షర్టు మారుస్తారా? కాస్త లేచి చక్కగా డ్రస్ చేసుకోండి. ప్లీజ్" అని చేతిలోవున్న పుస్తకాన్ని లాగి పారేసింది రామలక్ష్మి.

"నీ స్నేహితురాలికి, అదే అమెరికా స్నేహితురాలికి నన్ను పరిచయం చేయక్కర్లేదు....తెలిసిందా!"

"ఒకవేళ అతను వస్తే?"

"అప్పుడు చూద్దాంలే." కాళ్ళ దగ్గరున్న రగ్గు కప్పుకొని రామలక్ష్మివైపు చూస్తూన్నాడు. రామలక్ష్మి అద్దంలో మరోసారి చూసుకుంటుంటే.

వీధిలో కారు హారన్ మోగగానే రామలక్ష్మి ముఖం సంతోషంతో నిండిపోయింది.

"హాయ్" లోపలకొచ్చింది లలిత. అసలే తెల్లగా వుండే లలిత మరి తెల్లగా అయింది. కళ్ళ రెప్పల పైన, బుగ్గల పైన రంగులు మెరుస్తున్నాయి.

"షాపింగ్ కి వెడుతూ నిన్ను చూద్దామని ఇక్కడ ఆగాను. నువ్వు లేవు, సరే" లలిత వాచీ చూసుకుంది.

"మీ వారు...."

"ఆ ... కారులో ఉన్నారు" భుజాలపై పడుతున్న జుట్టు ఒకసారి నడుకుంది లలిత.

"అవలికి రమ్మను" టిట్టి తెచ్చిన స్వేటు అందుకుని లలిత చేతిలో పెట్టింది రామలక్ష్మి.

"ఇలాటి విటిడ్స్ మావారికి నచ్చవు. ఎట్లాగూ ఇలా వెడుతున్నాం కదా అని కారు అపిందా నేను. మరి వస్తాను" లలిత లిప్స్టిక్ పెదవులు చిన్న రుమాలుతో అద్దుకుంటూ అంది.

"కొంచంసేపు కూచో, ఇవి తిను."

"వెరై టీస్ ఆఫ్ బస్క్రిమ్ము తినటం అలవాటయ్యాక, ఇవేవీ నాకు తినాలనిపించదు. బలే ఉన్నాయే ఈ వచ్చల దుద్దులు, మా ఇందిరకి చెప్తాను - నాకు చేయించి పంపమని" చిన్న ముక్క తుంచి నోట్లో వేసుకుంది లలిత. కారు హారన్ అప్పటికే రెండుసార్లు మోగింది.

"నీ యూ, లేటర్, బై చేయి వూపి గబ గబా వెళ్ళి కార్లో కూచుంది లలిత.

కదిలిపోతున్న కారు వంక చూస్తూ నిలబడిపోయింది రామలక్ష్మి. చక్కగా అమర్చిన ప్లవర్ వాజ్, ప్లేట్లో వున్న స్వీట్లు రామలక్ష్మి వైపు చూసి నవ్వుతున్నట్లే అనిపించింది ఒక్క క్షణం. అంతలోనే చెప్పు కుట్టించుకుని, తను విసిరిన ఇరవై పైసల బిళ్ళ కింద పడ్డ శబ్దం చెవుల్లో ఒక్కసారి మారుమోగింది. ఎటో చూస్తూ సోఫాలో కూర్చున్న రామలక్ష్మి భుజాన చేయి వడింది. ఉలిక్కిపడింది రామలక్ష్మి. రవి నవ్వుతూ పక్కన కూర్చున్నాడు.

"పరవాలేదులే, మనం తిందాం" ప్లేట్లో స్వీటు తను కొంచెం తిని, రామలక్ష్మి నోటి కందించాడు రవి.